

ดร. สิงห์ทอง บัญมู
DPA บ.ร.ค. บ.ร.ค. บ.ร.ค. บ.ร.ค.

สถาบัน **THE BEST CENTER**

2145/7 ซ.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร.0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274

www.thebestcenter.com facebook.com/bestcentergroup

คุณภาพทางวิชาการต้องมาที่ 1

คู่มือเตรียมสอบ

เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

ความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

การสอบแข่งขันเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง คะแนนเต็ม (200 คะแนน)
โดยวิธีการสอบข้อเขียน ดังนี้

- 1.1 ความรู้เกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2560
- 1.2 ความรู้เกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2561
- 1.3 ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540
- 1.4 ความรู้เกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3, พ.ศ. 2560
- 1.5 ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
- 1.6 ความรู้เกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2, พ.ศ. 2562

สนใจสั่งซื้อ หรือสอบถามเพิ่มเติม โทร.081-496-9907

LINE: @thebestcenter

270.-

คู่มือเตรียมสอบเจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

รวบรวมและเรียบเรียงโดย.....

ฝ่ายวิชาการ สถาบัน THE BEST CENTER

ห้ามตัดต่อหรือคัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหา

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ราคา 270 บาท

จัดทำและจำหน่ายโดย

The Best Center InterGroup Co., Ltd.

บริษัท เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์ อินเตอร์กรุป จำกัด

บริหารงานโดย ดร.สิงห์ทอง บัวชุม และ อาจารย์จันทน์ บัวชุม (ดีแอดมินิสเตอร์ ม.ราม)

เลขที่ 2145/7 ซอยรามคำแหง 43/1 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์: 081-496-9907, 0-2314-1492, 0-2318-6868 โทรสาร: 0-2718-6274 lineid: 0627030008

www.thebestcenter.com หรือ www.facebook.com/bestcentergroup

คู่มือเตรียมสอบ
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

ราคา 270.-

คำนำ

ชุดคู่มือเตรียมสอบตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม เล่มนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบันได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา ภายในเล่มประกอบด้วยทุกส่วนที่กำหนดในการสอบ เจาะข้อสอบทุกส่วน พร้อมคำเฉลยอธิบาย มาจัดทำเป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมทั้งคณะผู้จัดทำขอขอบคุณสื่อมวลชนทุกท่าน อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุกๆท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน

ฝ่ายวิชาการ

สถาบัน The Best Center

www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับกระทรวงยุติธรรม	1
➤ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526	12
✦ แนวข้อสอบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.2526	
และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2560 ชุดที่ 1.	37
✦ แนวข้อสอบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.2526	
และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2560 ชุดที่ 2.	65
➤ ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ.2544	85
✦ แนวข้อสอบ ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2561	102
➤ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	106
✦ แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540	118
➤ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2542	138
✦ แนวข้อสอบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ	
พ.ศ. 2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3. พ.ศ. 2560	154
➤ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560	158
✦ แนวข้อสอบ พ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560	197
➤ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546	203
✦ แนวข้อสอบ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2. พ.ศ. 2562	216
➤ ความรู้เกี่ยวกับงานตุลาการ	224
➤ ความรู้เกี่ยวกับกาเขียนหนังสือราชการ	233
✦ แนวข้อสอบ การเขียนหนังสือราชการ	261
✦ แนวข้อสอบ งานตุลาการ	266

ความรู้เกี่ยวกับกระทรวงยุติธรรม

ลักษณะการปกครองของไทยในสมัยสุโขทัยยุคแรก สถาปลังคมและการจัดระเบียบการบริหาร ราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างเรียบง่ายการใช้อำนาจตุลาการเป็นไปในลักษณะการชำระความแบบพ่อปกครองลูก ในยุคสุโขทัยตอนปลายรูปแบบการปกครองได้พัฒนาขึ้นมาอย่างมีแบบแผนเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เริ่มใหญ่โตขึ้น โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็น 4 กรม คือ เวียง วัง คลัง นา โดยมีเสนาบดีกรมวังเป็นผู้ชำระความแทนพระมหากษัตริย์ แต่อำนาจทางตุลาการอย่างเด็ดขาดขึ้นอยู่กับพระมหากษัตริย์ ต่อมาในสมัยกรุงศรี รูปแบบการชำระความได้ปรับปรุงอย่างเป็นแบบแผนมากขึ้น จนกระทั่งได้มีการจัดตั้งศาล ขึ้นเป็นครั้งแรก และเริ่มมีศาลในกรมอื่นๆตามมา ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์การจัดการศาลเริ่มมีความซับซ้อนมากขึ้นและเกิดปัญหาต่างๆตามมาจนทำให้ประเทศไทย ประสบวิกฤตทางการศาลในยุคพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีสาเหตุสำคัญดังนี้คือ

1. ความไม่เหมาะสมของระบบการศาลเดิม

ระบบศาลที่มีศาลแยกย้ายกันอยู่ตามกระทรวงกรมต่างๆ มากมายและระบบการดำเนินกระบวนการพิจารณาและ พิพากษาคดีที่ต้องทำงานร่วมกันหลายหน่วยงานจึงทำให้การพิจารณาคดีเกิดความล่าช้าสับสน และยังก่อให้เกิดปัญหาเรื่องอำนาจศาล

2. ความไม่เหมาะสมของวิธีพิจารณาความแบบเดิม

วิธีพิจารณาและพิพากษาคดี รวมถึงการลงโทษขาดความเหมาะสมและไม่เป็นธรรม คดีเกิดความล่าช้า และจำนวนคดีความก็เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

3. ความบิบบั้คั้จากต่างประเทศในด้านการศาล

อันเนื่องจากชาวต่างประเทศมีสิทธิสภาพนอกอาณาเขตในประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาในการ ปกครองประเทศเป็นอันมาก เพราะ กงสุลต่างประเทศถือ โอกาสตีความสนธิสัญญา และไม่เคารพ ยำเกรง ต่อกฎหมายและการศาลไทย

จึงทำให้ประเทศไทยต้องปฏิรูประบบกฎหมายและการศาลไทยใหม่อย่างเร่งด่วน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประกาศจัดตั้งกระทรวงยุติธรรมขึ้น เมื่อวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2434 (รศ. 110) มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมศาลที่กระจัดกระจายตามกระทรวงต่างๆ เข้ามาไว้ในกระทรวงยุติธรรม ให้มีเสนาบดีเป็นประธาน เพื่อที่จะจัดวางรูปแบบศาลและกำหนดวิธีพิจารณาคดีขึ้นใหม่ โดยมีกรมพระสวัสดิวัดนวิศิษฎ์เป็นเสนาบดีกระทรวงยุติธรรมคนแรก ได้ทรงวางระเบียบศาลตามแบบใหม่ ซึ่งเดิมตามประกาศจัดตั้งกระทรวงยุติธรรมมีศาลทั้งหมด 16 ศาล ให้รวมมาเป็นศาลสถิตย์ยุติธรรมให้เหลือเพียง 7 ศาล คือ

- ยกศาลฎีกา เรียกเป็น ศาลอุทธรณ์คดีหลวงศาลอุทธรณ์มหาไทย์ เรียกเป็น อุทธรณ์คดีราษฎร์
- ศาลนครบาล กับศาลอาญานอก รวมเรียกว่า ศาลพระราชอาญา
- ศาลแพ่งเกษม ศาลกรมวัง ศาลกรมนา รวมเรียกว่า ศาลแพ่งเกษม
- ศาลแพ่งกลาง ศาลกรมท่ากลาง ศาลกรมท่าซ้าย ศาลกรมท่าขวา ศาลธรรมการ และ ศาลราชตระกูล รวมเรียกว่า ศาลแพ่งกลาง
- ศาลสรรพากร ศาลมรดก รวมเรียกว่า ศาลสรรพากร

- ศาลต่างประเทศ คงไว้ตามเดิม

ต่อมาสมัยพระองค์เจ้าระพีพัฒนศักดิ์ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ทรงเป็นเสนาบดี รศ. 115 - รศ. 116 ได้ทรงจัดตั้งโรงเรียนกฎหมายขึ้นในกระทรวงยุติธรรมเพื่อสั่งสอนวิชากฎหมายตามแบบอารยประเทศโดยทรงสอน วิชากฎหมายและเรียบเรียงตำรากฎหมายต่างๆ ไว้มากมาย จึงได้รับสมัญญาว่าเป็นบรมครูกฎหมาย

ในปี พ.ศ. 2451 (รศ. 127) ได้มีประกาศให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม กับพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความแพ่ง รศ. 127 เปลี่ยนแปลงและปรับปรุงราชการกระทรวงยุติธรรมและศาลยุติธรรมให้ดีขึ้น ให้ศาล ทั้งหมดตามประกาศตั้งกระทรวงยุติธรรมให้ยกเสีย คงให้แบ่งเป็น ศาลฎีการับผิดชอบต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัว และให้มีศาลขึ้นอยู่ในกระทรวงยุติธรรม 2 ประเภท คือ ศาลสถิตย์ยุติธรรมกรุงเทพฯ ได้แก่ ศาลอุทธรณ์ ศาลพระราชอาญา ศาลแพ่ง ศาลต่างประเทศ และศาลโปริสภา กับศาลหัวเมือง ต่อมาได้มีประกาศจัดระเบียบราชการกระทรวงยุติธรรม ลงวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2455 แยกหน้าที่ ราชการกระทรวงยุติธรรมเป็นธุรการส่วนหนึ่งและฝ่ายตุลาการอีกส่วนหนึ่งและยกศาลฎีกามารวมอยู่ในกระทรวงยุติธรรม และทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งอธิบดีศาลฎีกาเป็นประธานในแผนกตุลาการ โดยกรมหลวงพิชิตปรีชากร ได้ทรง ได้รับพระกรุณา โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็น อธิบดีศาลฎีกาคนแรก ในส่วนระเบียบราชการนั้น ให้เสนาบดีกระทรวงยุติธรรม มีอำนาจและหน้าที่บังคับบัญชาราชการและรับผิดชอบในบรรดาราชการที่เป็นส่วนธุรการทั่วไป แต่ในส่วนที่เป็นตุลาการ ให้เสนาบดีเป็นที่ปรึกษาหารือและฟังความเห็นอธิบดีศาลฎีกาแล้ววินิจฉัยไปตามที่ตกลงกัน ถ้ามีความเห็นแตกต่างกัน ให้เสนาบดีพร้อมอธิบดีศาลฎีกา นำความกราบบังคมทูลเรียนพระราชปฏิบัติ

นอกจากนี้ให้ศาลฎีกา มีหน้าที่ดำริวาง ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการ และนำความเห็นเสนอเสนาบดี ตลอดจนการตั้ง การเลื่อน หรือเปลี่ยนตำแหน่ง ผู้พิพากษา ส่วนการแก้ไขข้อขัดข้องปัญหากฎหมายให้เป็นหน้าที่อธิบดีศาลฎีกาเป็นผู้วินิจฉัย ถ้ามีข้อใดจำเป็นต้องเรียน พระราชปฏิบัติ ให้อธิบดีศาลฎีกานำความขึ้นกราบบังคมทูล จนในปี พ.ศ. 2471จึงได้ยกเลิกประกาศจัดระเบียบ ราชการกระทรวงยุติธรรม ฉบับ พ.ศ. 2455 ด้วยการประกาศจัดระเบียบ ราชการกระทรวงยุติธรรม ฉบับลงวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2471 ที่กำหนดให้เสนาบดีกระทรวงยุติธรรมเป็นประธาน มีหน้าที่รับผิดชอบบังคับบัญชาข้าราชการ ฝ่ายธุรการและตุลาการที่นอกจากการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลซึ่งเป็นอำนาจอิสระของผู้พิพากษา แต่เพื่อให้เสนาบดี มีโอกาสตรวจตราราชการในศาลยุติธรรมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น จึงให้เสนาบดีมีอำนาจนั่งกำกับพิจารณาปรึกษาคดี ในศาลยุติธรรมได้ทุกศาล

และในเวลาต่อมาได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติข้าราชการฝ่ายตุลาการ เพื่อปรับปรุง แก้ไขระเบียบราชการตุลาการให้เหมาะสมแก่กาลสมัยและส่งเสริมสมรรถภาพของผู้พิพากษา ตลอดจนการกวดขันในเรื่อง วินัยและมารยาทเพื่อรักษาไว้ซึ่งความเที่ยงธรรมและเชื่อถือศรัทธาของประชาชน ในราชการศาลยุติธรรม จึงได้มีประกาศใช้ พระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ.2477 ให้เรียกศาลที่สังกัดกระทรวงยุติธรรมว่า ศาลยุติธรรม และให้แบ่งศาล ออกเป็น 3 ชั้นคือ ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา โดยศาลชั้นต้นจะแบ่งเป็นศาลในกรุงเทพฯและศาลในหัวเมือง ตามพระธรรมนูญยุติธรรมวรรคหนึ่งบัญญัติว่า ศาลยุติธรรมทั้งหลายตามพระธรรมนูญนี้ให้สังกัดกระทรวงยุติธรรม ดังนั้นจึงหมายรวมไปถึงศาลอื่นตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลนั้น ๆ ด้วย แต่ไม่รวมศาลทหาร ซึ่งสังกัดอยู่กับ กระทรวงกลาโหม ระบบศาลยุติธรรมได้มีวิวัฒนาการจนมีความเจริญรุ่งเรืองเรื่อยมา โดยการแก้ไขเพิ่มเติม พระ

ธรรมนุญศาลยุติธรรมอีกหลายครั้ง และได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวก ยุติธรรมแก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีอย่างเสมอภาคเป็นธรรมรวดเร็ว และทั่วถึง โดยมีประธานศาลฎีกาเป็นผู้วางระเบียบราชการฝ่ายตุลาการของศาลทั้งหมด ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีกว่าการกระทรวงยุติธรรม

ต่อมาในปี พ.ศ. 2457 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง เนติบัญญัติยศภานขึ้น เป็นสภาในพระบรมราชูปถัมภ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษานิติศาสตร์และการว่าความ ควบคุมความประพฤติของทนายความให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยทนายความ ในปี พ.ศ. 2491 ปัจจุบันเรียกว่า สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัญญัติยศภาน

อย่างไรก็ตามในปี พ.ศ. 2495 ได้มีการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน และมีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งแผนกคดีเด็ก และเยาวชนในศาลจังหวัดขึ้นอีกด้วย ซึ่งปัจจุบันศาลคดีเด็กและเยาวชนได้เปลี่ยนเป็นศาลเยาวชนและครอบครัว และแผนกคดีเด็กและเยาวชนในศาลจังหวัดเปลี่ยนเป็นศาลจังหวัดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ตามพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534

ในส่วนของศาลชำนาญพิเศษ ได้จัดให้มีศาลพิเศษขึ้นเพื่อพิจารณาคดีที่มีลักษณะพิเศษออกไปจากคดีธรรมดา เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดี ได้รับการพิจารณาจากผู้พิพากษาที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะเรื่อง โดยมีศาลชำนาญพิเศษ 4 ศาล คือ ศาลแรงงานกลาง ศาลภาษีอากรกลาง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง และศาลล้มละลายกลาง ซึ่งสังกัดอยู่ในกระทรวงยุติธรรมทั้งสิ้น ปัจจุบันศาลทั่วราชอาณาจักร มีจำนวน 196 ศาล เป็นศาลฎีกา 1 ศาล ศาลอุทธรณ์ 10 ศาล ศาลชั้นต้น 185 ศาล

ในปี พ.ศ. 2534 ได้มีการตราพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2534 มาตรา 21 บัญญัติให้ กระทรวงยุติธรรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศาลยุติธรรมแต่ไม่รวมถึงการพิจารณาพิพากษาคดี โดยมีบทบาทสำคัญ ในการบริหารจัดการ การจัดระบบบริหารงานบุคคลและจัดอัตราค่าจ้าง มีระบบการศาลที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจน สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้พิพากษาสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตน ได้โดยสะดวกรวดเร็วและเที่ยงธรรม และสามารถ อำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และรับผิดชอบกิจการทั้งปวง และกำหนดให้กระทรวงยุติธรรมมีภารกิจหลัก ดังนี้

1. ดำรงไว้ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์แห่งกฎหมาย
2. อำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชนอย่างเสมอภาค เป็นธรรมและรวดเร็ว รวมถึงการขยายงานของ ศาลออกไปอย่างทั่วถึง เพื่ออำนวยความสะดวกสะดวกให้แก่ประชาชน และพัฒนาระบบการพิจารณา พิพากษาคดีให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
3. รักษาสถาบันตุลาการให้มีเกียรติ ศักดิ์ศรี สามารถดำรงตนเป็นอิสระเพื่อการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี ได้อย่างเป็นธรรม
4. ปรับปรุงแก้ไขและเสนอกฎหมาย ให้มีความเป็นธรรมและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม
5. พัฒนางานสนับสนุนการอำนวยความสะดวกยุติธรรม ได้แก่ งานบังคับคดีและพิทักษ์ทรัพย์ งานคุมประพฤติ ผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ งานพิทักษ์และคุ้มครองเด็ก เยาวชนและครอบครัว การระงับข้อพิพาททาง แพ่งโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ รวมทั้งสรรหามาตรการสนับสนุนการอำนวยความสะดวกยุติธรรมอื่น ๆ เพื่อให้การอำนวยความสะดวกยุติธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ส่งเสริมให้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในสังคมร่วมกับชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7. พัฒนาระบบการบริหารและการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อราชการและประชาชน

8. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ ทศนคติและจริยธรรมให้เหมาะสมกับการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ ซื่อสัตย์ สุจริต อุทิศตนให้แก่ราชการ รวมทั้งการเสริมสร้างคุณธรรมและสร้างความภาคภูมิใจในสถานภาพและบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย

9. มุ่งเน้นการให้บริการแก่ประชาชนด้วยความสะดวก รวดเร็ว เป็นธรรมและปลอดภัย และส่งเสริมการให้ความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมแก่ประชาชน

ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2534 ได้กำหนดให้กระทรวงยุติธรรมมีส่วนราชการ ดังนี้

1. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับราชการทางการเมือง การรับเรื่องการร้องทุกข์และประมวลความคิดเห็นเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เพื่อที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมจะได้กำหนดนโยบายในการ บริหารงาน ได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง

2. สำนักงานปลัดกระทรวง มีหน้าที่ความรับผิดชอบในงานธุรการของศาลทั้งหลาย และบริหารงานธุรการของสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษา ภาครวมทั้งงานธุรการของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ให้ดำเนินไปโดยเรียบร้อย

3. กรมบังคับคดี มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานบังคับคดีแพ่ง งานบังคับคดีล้มละลายของศาลทั่วราชอาณาจักร และสำนักงาน วางทรัพย์ ตลอดจนทำหน้าที่ชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนบริษัทหรือนิติบุคคลอื่น ในฐานะผู้ชำระบัญชีตามคำสั่งของศาล

4. สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายทั้งในและต่างประเทศให้แก่กระทรวงฯ ศึกษาวิจัยและเสนอแนะเกี่ยวกับระบบงานของศาลและกระทรวงยุติธรรม ปฏิบัติงาน ธุรการให้แก่คณะกรรมการตุลาการ จัดการฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการของกระทรวงยุติธรรม ดำเนินงานห้องสมุดของกระทรวงยุติธรรม

5. กรมคุมประพฤติ มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูและ สงเคราะห์ผู้กระทำผิด พัฒนาระบบรูปแบบและวิธีการคุมประพฤติผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ ประสานแผนของกรมให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทกระทรวง รวมทั้งติดตามและประเมินผล และดำเนินการเกี่ยวกับการสืบเสาะและพินิจ การควบคุมและสอดส่อง การแก้ไขฟื้นฟูและสงเคราะห์ผู้กระทำผิด

➤ สถานที่ตั้งกระทรวงยุติธรรม

เดิมกระทรวงยุติธรรมตั้งอยู่ถนนราชินี เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร (สนามหลวง) ต่อมาใน วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2536 ได้ย้ายที่ทำการมาอยู่บริเวณถนนรัชดาภิเษก อาคารศาลอาญา แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เนื่องจากขณะนั้นมีจำนวนคดีที่ศาลแพ่ง และศาลอาญาต้องพิจารณามีเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นเพื่อแบ่งเบาภาระศาลแพ่งและศาลอาญา กระทรวงยุติธรรมจึงมีนโยบายเร่งเปิดศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลอาญากรุงเทพใต้ขึ้น โดยใช้อาคารกระทรวงยุติธรรมเดิมเป็นที่ทำการของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และ ศาลอาญากรุงเทพใต้ ประกอบกับ

ขณะนั้นอาคารศาลอาญาบริเวณถนนรัชดาภิเษก ได้ทำการก่อสร้างแล้วเสร็จ จึงมีพื้นที่ว่างพอที่จะย้ายไปทำการยังอาคารศาลอาญาดังกล่าว และภายหลังกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเรื่อง การแยกศาลยุติธรรมออกจากกระทรวงยุติธรรมมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2543 กระทรวงยุติธรรมจึงได้ย้ายออกจากอาคารศาลอาญา มาเข้าอาคารที่ทำการชั่วคราวที่อาคารซอร์ฟแควร์ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ส่วนอาคารที่ทำการกระทรวงยุติธรรมถาวร กระทรวงยุติธรรม มีโครงการที่จะก่อสร้างที่ราชพัสดุ บริเวณศูนย์ราชการ ถนนแจ้งวัฒนะ

การแยกศาลยุติธรรมออกจากกระทรวงยุติธรรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ด้วยการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองของประเทศให้มีประสิทธิภาพและมีความมั่นคงเพิ่มมากขึ้น โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่ประชาชนจะได้รับเป็นสำคัญและ มาตรา 275 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้ศาลยุติธรรมมีหน่วยงานธุรการที่เป็นอิสระ โดยจัดตั้งเป็น สำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งมีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น จึงทำให้กระทรวงยุติธรรมไม่มีภารกิจในการเป็นหน่วยงานธุรการให้กับศาลยุติธรรมอีกต่อไป การแยกศาลยุติธรรมออกจากกระทรวงยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2543 และผลของพระราชบัญญัติระเบียบราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 จึงทำให้กระทรวงยุติธรรมเหลือหน่วยงานในสังกัด 3 หน่วยงาน ซึ่งได้แก่

- สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
- กรมคุมประพฤติ
- กรมบังคับคดี

ส่วนสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นหน่วยงานระดับกองขึ้นตรงต่อสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม และตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 มาตรา 32 ได้กำหนดให้ กระทรวงยุติธรรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรม เสริมสร้างและอำนวยความสะดวกในสังคม และราชการอื่นตามที่มิได้กฎหมายกำหนด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงยุติธรรม โดยมาตรา 33 ได้กำหนดให้ กระทรวงยุติธรรมมีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

1. ส่วนราชการที่อยู่ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม มีดังต่อไปนี้

- สำนักงานรัฐมนตรี
- สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
- กรมคุมประพฤติ
- กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- กรมบังคับคดี
- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- กรมราชทัณฑ์
- กรมสอบสวนคดีพิเศษ

- สำนักกิจการยุติธรรม
  - สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
2. ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรี ได้แก่
    - สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
  3. ส่วนราชการที่ไม่สังกัดกระทรวงยุติธรรมแต่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรี ได้แก่
    - สำนักงานอัยการสูงสุด
    - สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

► ตราสัญลักษณ์กระทรวงยุติธรรม

แต่เดิมนั้นมีราชประเพณีพระราชทานพระราชลัญจกรแก่เสนาบดีเป็นตราประจำตัวเป็นเกียรติยศ ถ้าเสนาบดีผู้ใดพ้นไปจากตำแหน่งก็ต้องส่งคืน สำหรับเสนาบดีกระทรวงยุติธรรมเดิมนั้นใช้ตราจันทรมณฑล ซึ่งเป็นตราประจำตัวของ สมเด็จพระยาบรมมหาพิชัยญาติ ภายหลังพระราชทานเป็นตราตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงยุติธรรม ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร. 6) ปีพุทธศักราช 2459 ได้มีการเปลี่ยนแปลงตราตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงยุติธรรม เป็นตราตุลพาห

ตราตุลพาห มีลักษณะเป็นดวงตราใหญ่ มีรูปตุลขัตติยอยู่ใต้ตามพระขรรค์ ตั้งอยู่บนพานกลีบบัวสองชั้น มีฐานสิงห์รองรับ มีลายกนกล้อมพระราชทานนามว่า ตราตุลพาห ตามคำกราบบังคมทูลเสนอของ พระเจ้าพี่ยาเธอ กรมหลวงปราจิณกิติติกิติ

ตราตุลพาห แปลความตามศัพท์ว่า เครื่องมือสำหรับชั่งหรือวัด ให้เกิดความเที่ยงธรรม ได้แก่ ตราชู คือ เครื่องชั่งให้รู้หนักเบา แปลความตามนัย หมายถึง ความรับผิดชอบ ในการผลุงความยุติธรรมให้สถิตเสถียร สม่าเสมอ ไม่เอนเอียงไปข้างฝ่ายใดด้วยอคติ

■ ภารกิจ/หน้าที่กระทรวง

► ภารกิจกระทรวงยุติธรรม

วิสัยทัศน์

“หลักประกันความยุติธรรม ตามมาตรฐานสากล”

พันธกิจ

1. พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนเพื่อให้เข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียม
2. พัฒนาระบบงานยุติธรรมและการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามหลักสากล
3. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารความยุติธรรมและการบังคับใช้กฎหมายให้มีธรรมาภิบาล
4. พัฒนาระบบป้องกันอาชญากรรมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสังคม

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม

➤ **สำนักงานรัฐมนตรี**

ภารกิจ/หน้าที่

วิเคราะห์หลักเกณฑ์กรองเรื่องเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรี เสนอความเห็นประกอบการวินิจฉัยสั่งการ ดำเนินการ เรื่องราวร้องทุกข์ที่ได้รับร้องเรียน หรือ ร้องขอความช่วยเหลือต่อรัฐมนตรี

➤ **สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม**

วิสัยทัศน์

“เป็นองค์กรสมรรถนะสูงในการสนับสนุนและขับเคลื่อนงานยุติธรรม”

พันธกิจ

1. ยกกระดับคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการให้บริการ
2. พัฒนายุทธศาสตร์กระทรวงยุติธรรมและขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
3. พัฒนาระบบงานยุติธรรมเพื่อให้บริการและช่วยเหลือประชาชน
4. พัฒนากฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงยุติธรรมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง
5. พัฒนาขีดสมรรถนะบุคลากรและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของบุคลากรในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างคุณค่า

ให้แก่องค์กร

➤ **กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ**

วิสัยทัศน์

ประชาชนจะได้รับความพึงพอใจในบริการการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพบนพื้นฐานของการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพื่อสังคมที่เป็นธรรมและสงบสุข

ภารกิจ/หน้าที่

ระบบการบริหารจัดการรวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาด้านคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ดำเนินการ และส่งเสริม การระงับข้อพิพาทในสังคม ดำเนินการคุ้มครองพยานตามกฎหมาย จัดทำระบบมาตรการและ ดำเนินการช่วยเหลือประชาชน ที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ส่งเสริมดำเนินการและปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติการ ด้านสิทธิมนุษยชน

➤ **กรมบังคับคดี**

วิสัยทัศน์

ในปี 2555 กรมบังคับคดีเป็นหน่วยงานหลักในการบังคับคดีและกำกับการบังคับคดีด้วยมาตรฐานสากล อย่างรวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม

ช่วยขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศโดยบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพส่งเสริมให้ ประชาชนและภาคเอกชนมีส่วนร่วม

ในการบังคับคดี นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารทุกขั้นตอนอย่างทั่วถึง สมความมุ่งมั่นของประชาชน

ภารกิจ/หน้าที่

ดำเนินการยึด อาศัย และจำหน่ายทรัพย์สินตามคำสั่งศาล การบังคับคดีล้มละลาย คดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ตามคำสั่งศาล รับวางทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือผู้มีสิทธิวางทรัพย์สิน

► กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

วิสัยทัศน์

ในปี พ.ศ. 2555 กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นองค์กรหลักในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนในด้านพิทักษ์สิทธิเด็ก และเยาวชนและผู้เยาว์ ให้การบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู ป้องกัน พัฒนาและสงเคราะห์ เด็กและเยาวชนอย่างมีคุณภาพและ มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนด้วยบริหารจัดการที่โปร่งใส

ภารกิจ/หน้าที่

มีภารกิจในการดำเนินการพิทักษ์และคุ้มครองเด็กและเยาวชน ที่กระทำความผิด ส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัวและชุมชน โดยใช้ กระบวนการยุติธรรมทางเลือกกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ การหันเหคดีออกจากกระบวนการยุติธรรม และมาตรการอื่นๆ ดำเนินการด้าน คดีอาญา คดีครอบครัว กำกับการปกครองและการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู ป้องกัน พัฒนาและสงเคราะห์ตลอดจนติดตามประเมินผลเด็กและเยาวชน

► กรมราชทัณฑ์

วิสัยทัศน์

ภายในปี พ.ศ. 2550 กรมราชทัณฑ์จะเป็นองค์กรนำของอาเซียน ในการควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง

ภารกิจ/หน้าที่

ปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษา หรือคำสั่งตามกฎหมาย กำหนดแนวทางการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายของกระทรวง หลักอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา

► กรมสอบสวนคดีพิเศษ

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรสหวิชาชีพที่มุ่งมั่น ปฏิบัติงานเชิงรุก เพื่ออำนวยความยุติธรรมตามกฎหมายให้กับสังคม ลดความเสียหายทางเศรษฐกิจ การคลังของรัฐ และเสริมสร้างความสงบสุข มั่งคั่ง และมั่นคงของประเทศไทยด้วยความโปร่งใส สุจริต เป็นที่เชื่อถือของประชาชน และองค์กรต่างๆ

ภารกิจ/หน้าที่

มีภารกิจในการป้องกัน ปราบปรามและควบคุมอาชญากรรมพิเศษ ได้แก่ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ อาชญากรรมที่มีอิทธิพลเข้ามาเกี่ยวข้อง อาชญากรรมข้ามชาติ องค์กรอาชญากรรม รวมทั้งอาชญากรรมอื่นที่สร้างความเสียหายและส่งผลกระทบต่อ อย่างร้ายแรงต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาระบบรูปแบบวิธีการและมาตรการในการป้องกันปราบปราม และควบคุมอาชญากรรมพิเศษ

► สำนักงานกิจการยุติธรรม

วิสัยทัศน์

สร้างความเป็นหนึ่งเดียวและสมานฉันท์ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม พัฒนาบุคลากรของหน่วยงานยุติธรรมให้เป็นมืออาชีพ และเป็นที่เชื่อถือศรัทธาของสังคมสร้างความเข้มแข็งและคุณค่าของการวิจัยให้มีบทบาทซึ่งนำการพัฒนากฎหมายและระบบงานยุติธรรม สร้างขีดความสามารถในการบริหารจัดการให้เป็นแบบอย่างขององค์กรภาครัฐ

ภารกิจ/หน้าที่

ดำเนินงานเกี่ยวกับงานธุรการของคณะกรรมการการยุติธรรมแห่งชาติ จัดทำนโยบายแผนยุทธศาสตร์และแนวทางการบริการงานยุติธรรม ของประเทศเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการฯ ศึกษาวิเคราะห์และเสนอแนะนโยบายการตั้งและจัดสรรงบประมาณในกระบวนการยุติธรรม เสนอแนะ สนับสนุน และดำเนินการพัฒนากฎหมายและระบบงานในกระบวนการยุติธรรม

➤สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

วิสัยทัศน์

ก้าวสู่การเป็นสถาบันหลักในการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการและเป็นที่ยอมรับระดับสากล

ภารกิจ/หน้าที่

มีภารกิจรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการมาตรฐานงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ การแต่งตั้ง เพิกถอน และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานที่คณะกรรมการฯ กำหนด รับเรื่องร้องทุกข์จากบุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการประพฤติผิดหลักเกณฑ์มาตรฐานหรือจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ ดำเนินการขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นค่าตอบแทนการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ การพิสูจน์บุคคลสูญหาย

☑ ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

➤สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

วิสัยทัศน์

เป็นหน่วยงานในการสร้างสรรค์นโยบาย เพื่ออำนวยความสะดวกและประสานสนับสนุนภาคีในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ทั้งภายในประเทศ และอนุภูมิภาค

ภารกิจ/หน้าที่

ดำเนินการด้านการประสานงาน อำนวยความสะดวกด้านนโยบาย แผนงาน งบประมาณ และบูรณาการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประสานความร่วมมือกับต่างประเทศ ตรวจสอบ ยึดอายัดทรัพย์สิน ประชาสัมพันธ์ และติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

☑ ส่วนราชการไม่สังกัดกระทรวงยุติธรรมที่ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย หรือ สทท : Thailand Institute of Justice – TIJ

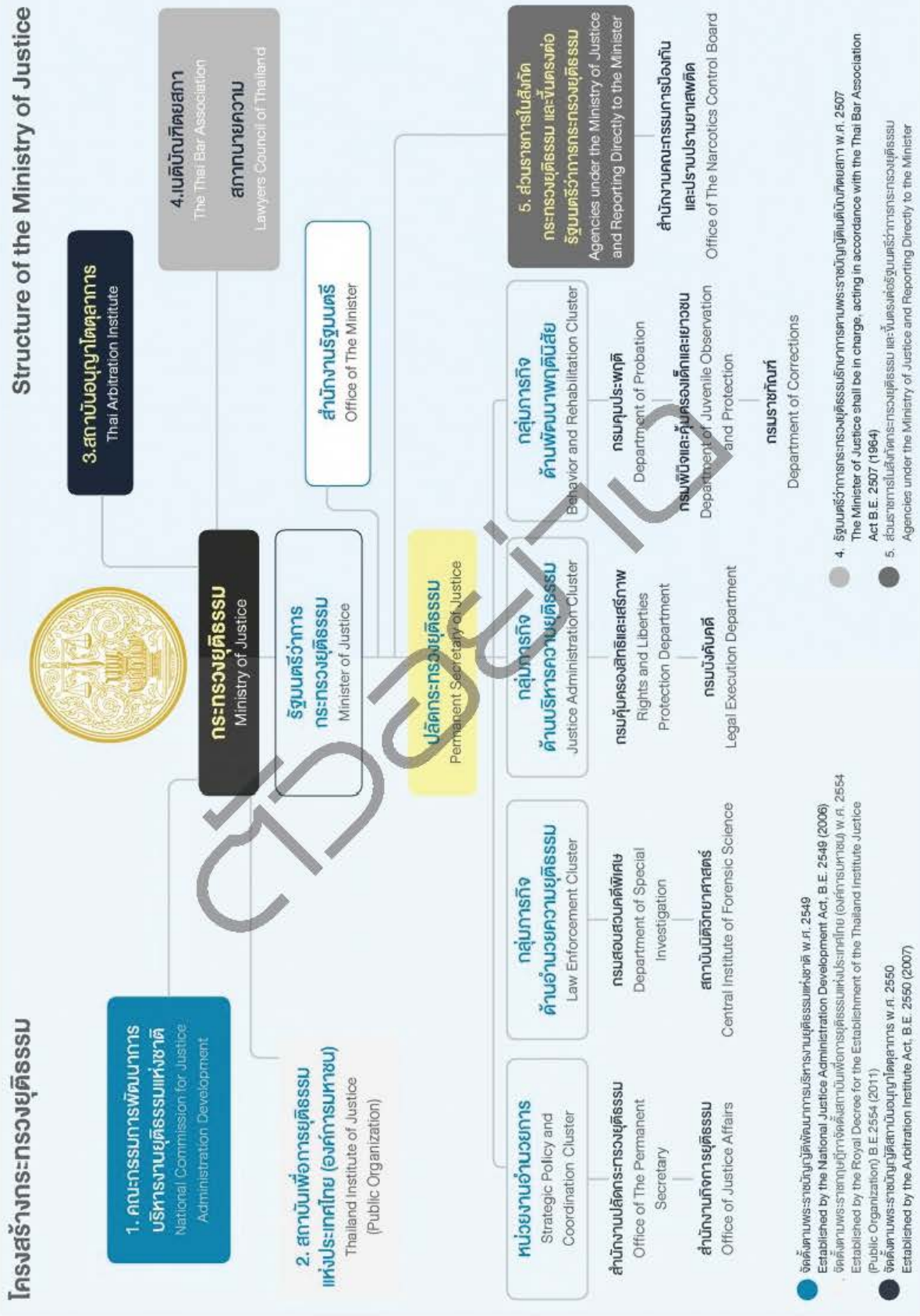
ภารกิจ/หน้าที่

เป็นองค์กรมหาชน จัดตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์กรมหาชน) พ.ศ. 2554 เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2554 โดยมีวิวัฒนาการมาจากโครงการ Enhancing

Lives of Female Inmates (ELFI) ในพระดำริของพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา มีภารกิจหลักในการส่งเสริมการอนุวัติข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำและมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำความผิดหญิง หรือ ข้อกำหนดกรุงเทพ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมและสนับสนุนการวิจัยและฝึกอบรมเพื่อรองรับ การอนุวัติข้อกำหนดกรุงเทพ และการส่งเสริมหลักนิติธรรม และยกระดับภาพลักษณ์กระบวนการยุติธรรมไทยในระดับสากล โดยทำงานกับภาคีทั้งในประเทศไทยและใน ภูมิภาคต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาคมอาเซียน

➤ยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

1. พัฒนาประสิทธิภาพระบบการอำนวยความสะดวกและการจัดการ
2. พัฒนาประสิทธิภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
3. เสริมสร้างและพัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคล
4. พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ และยุติธรรมทางเลือก
5. สนับสนุนและส่งเสริมการอำนวยความสะดวกยุติธรรม

Structure of the Ministry of Justice

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยงานสารบรรณ

พ.ศ. ๒๕๒๖

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๐๖ เสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๒๖ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

๓.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๐๖

๓.๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลงชื่อในหนังสือราชการ พ.ศ. ๒๕๐๗

๓.๓ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลงชื่อในหนังสือราชการ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๑๖

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติของคณะรัฐมนตรี และคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่กำหนดไว้แล้ว

ในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัด หรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน เว้นแต่กรณีที่กำหนดในข้อ ๕

ข้อ ๔ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่ส่วนราชการ

ส่วนราชการใดมีความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติงานสารบรรณนอกเหนือไปจากที่ได้กำหนดไว้

ในระเบียบนี้ให้ขอทำความตกลงกับผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ ๕^๑ ในกรณีที่กฎหมาย ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ หรือระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับงานสารบรรณไว้เป็นอย่างอื่น ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมาย หรือระเบียบว่าด้วยกรณีนั้น

ข้อ ๖ ในระเบียบนี้

“งานสารบรรณ” หมายความว่า งานที่เกี่ยวกับการบริหารงานเอกสาร เริ่มตั้งแต่การจัดทำ การรับ การส่ง การเก็บรักษา การยืม จนถึงการทำลาย

“หนังสือ” หมายความว่า หนังสือราชการ

“อิเล็กทรอนิกส์”^๒ หมายความว่า การประยุกต์ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์บน ไฟฟ้าคลื่น

แม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน และให้หมายความรวมถึงการประยุกต์ใช้วิธีการทางแสง วิธีการทางแม่เหล็ก หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้วิธีต่าง ๆ เช่นว่านั้น

“ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์”^๓ หมายความว่า การรับส่งข้อมูลข่าวสารหรือหนังสือผ่าน

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษที่ ๘๘ งาหน้า ๑/๒๓ กันยายน ๒๕๔๘

^๒ ข้อ ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘

^๓ ข้อ ๖ นิยามคำว่า “อิเล็กทรอนิกส์” เพิ่มโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘

^๔ ข้อ ๖ นิยามคำว่า “ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์” เพิ่มโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณ(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘

86. หนังสืออื่น คือ เอกสารอื่นใดที่เกิดขึ้นเนื่องจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นหลักฐานทางราชการได้แก่อะไรบ้าง

ก.ฟิล์ม

ข. ภาพถ่าย

ค.แถบบันทึกเสียง

ง.ถูกทุกข้อ

ตอบ ง.

87. หนังสือราชการฉบับใดที่เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติทันที เมื่อได้รับ

ก.หนังสือด่วนที่สุด

ข.หนังสือสั่งการโดยเฉพาะ

ค.หนังสือแถลงการณ์ลับพิเศษ

ง.หนังสือจากโทรเลข

ตอบ ก.

88. การอ้างถึงหนังสือที่ส่งมา ในการเขียนตอบหนังสือราชการข้อใดถูกต้อง

ก. หนังสือกรมสรรพากร ที่ กค 0712/000 วันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ.2550

ข. หนังสือกรมสรรพากร ที่ กค 0712/000 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550

ค. หนังสือกรมสรรพากร ที่ กค 0712/000 วันที่ 11 พฤศจิกายน 2550

ง. หนังสือกรมสรรพากร ที่ กค 0712/000 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2550

ตอบ ง.

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน